

Història de les Dones a l'Edat Mitjana

Codi: 100368

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	1
2500241 Arqueologia	OT	4	1
2500501 Història	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Helena Kirchner Granell

Correu electrònic: helena.kirchner@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és estudiar, a partir de diferents aspectes (família, matrimoni, patrimoni, església, classe social, treball i pensament) el paper de les dones en diferents èpoques entre el segle V i el XV i en diferents espais geogràfics i polítics del món europeu occidental. La visió que ens han transmès els intel·lectuals, principalment d'església, d'època medieval, sovint exclou les dones o simplement està impregnada d'idees misògines sobre el gènere femení. Més escassos són els testimonis directes de dones i encara menys de les dones pageses o menestrals. Existeixen, però, àmplies possibilitats de recerca mitjançant la documentació generada per motius molt diversos: des dels textos d'exegesi de la Bíblia fins als testaments o compravendes de patrimoni immoble. També, des del punt de vista de l'arqueologia, hi ha molt a fer i poca atenció prestada a aquestes qüestions. En general, els estudis històrics i arqueològics sobre gènere i dones s'han segregat respecte els temes de recerca i poques vegades queden integrats en el discurs historiogràfic.

Competències

Arqueologia

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Història

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de manera crítica els discursos divulgatius, especialment en relació amb la ideologia i els biaixos etnocèntrics i sexistes.
2. Analitzar les qüestions clau que permetin abordar l'estudi dels fenòmens històrics des d'una perspectiva de gènere.
3. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats als casos d'estudi.
4. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
5. Aprendre de manera autònoma.
6. Avaluar i resoldre críticament problemàtiques històriques pròpies de la història del gènere
7. Avaluar i resoldre críticament problemàtiques històriques pròpies de la història del gènere.
8. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
9. Conèixer els debats historiogràfics principals referents a l'antiguitat.
10. Descriure les estructures econòmiques, socials i polítiques de les societats clàssiques.
11. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics
12. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
13. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
14. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
15. Llegir i interpretar adequadament manuscrits, inscripcions i diplomes de l'antiguitat, de l'Edat Mitjana, Moderna i Contemporània.
16. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
17. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
18. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
19. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
20. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
21. Reconèixer la importància de controlar la qualitat dels resultats del treball i de la seva presentació.
22. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
23. Resoldre els problemes metodològics que planteja l'ús de les fonts historiogràfiques medievals
24. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
25. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.

Continguts

1- Història i historiografia de les dones a l'edat mitjana. Els conceptes.

2- L'herència de les idees: la tradició cristiana.

3- Família, relacions de parentiu, matrimoni i patrimoni familiar

4- Dones i església: monestirs femenins.

5- Dones instruïdes i nobles.

6- Dones i poder: comtesses, princeses i reines

7- Dones i treball: pagesia, comerç, artesanía.

Metodologia

Es faran classes magistrals i classes pràctiques a l'aula, basades en comentaris de text i debats

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i comentaris de text a classe	86	3,44	5, 6, 16
Tipus: Supervisades			
avaluació	25	1	6, 16, 17, 19
Tipus: Autònomes			
treball individual i de grup	25	1	5, 6, 16, 19

Avaluació

L'avaluació es basarà en un treball per parelles sobre un autor/-a (30%), comentaris de text (40%) i un examen (30%).

Per superar l'assignatura cal haver presentat totes les evidències.

Si la nota mitjana no supera un 3, no hi ha possibilitat de fer la recuperació.

La recuperació consistirà en un examen.

El plagi o còpia serà qualificat amb un 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

comentaris de text	40	10	0,4	2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 25
examen	30%	2	0,08	2, 4, 6, 11, 13, 22, 25
treball escrit	30	2	0,08	1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 25

Bibliografia

A. M. Aguado ... [et al.], Textos para la historia de las mujeres en España. Cátedra, 1994

M. Aurell, Les noces del comte. Matrimoni i poder a Catalunya (785-1213). Omega, Barcelona 1998

B. S. Anderson, J. P. Zinsser (Eds.), Historia de las mujeres : una historia pròpia, Madrid, Crítica, 2000, 3a ed.

G. Duby y M. Perrot (Dir.), Historia de las mujeres en Occidente, capítulos españoles bajo la dirección de Reyna Pastor. Taurus, 2000.

M.M. Rivera, Textos y espacios de mujeres (Europa siglos IV-XV). Icaria, Cerdanyola del Vallès, 1990.

C. Segura (Ed.), La Voz del silencio I. Fuentes directas para la historia de las mujeres (siglos VIII-XVIII), Asociación Cultural Al-Mudayna, 1992.

C. Segura (Ed.), La Voz del silencio II: Historia de las mujeres: compromiso y método, Asociación Cultural Al-Mudayna, 1993

F. Thébaud, Escribir la historia de las mujeres y del género.; KRK Ediciones, Oviedo, 2013.

T. Vinyoles, Història de les dones a la Catalunya medieval. Eumo Editorial, Pagès Editors, Lleida, 2005.

P. Dronke, Las Escritoras de la Edad Media, Crítica, Barcelona 1994

J.I. Saranyana, La discusión medieval sobre la condición femenina (siglos VIII al XIII). Publicaciones de la Universidad Pontificia de Salamanca. Salamanca, 1997

J.M. Bennett, R M.Karras (eds.), The Oxford handbook of Women and Gender in Medieval Europe. Oxford University Press, Oxford, 2013

Programari

No hi ha programari específic